

Til lovforslag nr. L 101

Folketinget 2014-15

Betænkning afgivet af Beskæftigelsesudvalget den 18. februar 2015

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Forsøg vedrørende fradrag for frivilligt, ulønnet arbejde)

[af beskæftigelsesministeren (Henrik Dam Kristensen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 17. december 2014 og var til 1. behandling den 15. januar 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 18. december 2014 dette udkast til udvalget, jf. bilag 1. Den 18. december 2014 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar, et høringsnotat og en ligestillingsvurdering til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 7 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Spørgsmål 1 og ministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget finder det vigtigt, at der gøres opmærksom på forsikringsreglerne for frivillige. Derfor er svaret på spørgsmål 1 om forsikringsregler optrykt i betænkningen. Desuden mener Dansk Folkeparti, at det skal sikres, at de frivillige ikke kommer i klemme i forbindelse med deres frivillige arbejde, og at de derfor skal oplyses om, hvorvidt de er forsikret, eller om de selv skal

sørge for en forsikring, førend de påbegynder det frivillige arbejde.

Et *mindretal* i udvalget (EL) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

Enhedslistens medlemmer af udvalget kan tilslutte sig hensigten med lovforslaget, nemlig at øge muligheden for at arbejde frivilligt i frivillige organisationer for dagpenge-modtagere og modtagere af efterløn og fleksydelse, så længe den frivillige indsats ikke erstatter lønnet arbejdskraft.

Enhedslisten er imidlertid bekymret over, at lovforslaget ikke tydeligt nok sikrer mod fortrængning af ordinært arbejde og mod, at almindeligt lønnet arbejde bliver udbudt som frivilligt arbejde. En udvidelse fra 4 til 15 timer er en udvidelse fra en næsten symbolsk indsats til noget, der tidsmæssigt svarer til et almindeligt deltidsjob.

Enhedslisten så gerne, at de faglige organisationer fik en rolle at spille, hvis frivilligt arbejde udføres i en organisation eller forening, der i forvejen har lønnet arbejdskraft. Det ville være den bedste sikkerhed mod fortrængning af ordinært arbejde.

På baggrund af en nærmere vurdering af svarene på spørgsmålene 2-6 vil Enhedslisten meddele sin endelige stilling ved 3. behandling af lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Ane Halsboe-Jørgensen (S) Bjarne Laustsen (S) Jens Joel (S) Jan Johansen (S) Jacob Lund (S)

Lennart Damsbo-Andersen (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) fmd. Nadeem Farooq (RV) Andreas Steenberg (RV)

Eigil Andersen (SF) Özlem Sara Cekic (SF) Trine Mach (SF) Finn Sørensen (EL) Christian Juhl (EL)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL) Hans Andersen (V) Louise Schack Elholm (V) Claus Hjort Frederiksen (V)

Jakob Engel-Schmidt (V) Peter Juel Jensen (V) Peter Christensen (V) Jens Ejner Christensen (V) Fatma Øktem (V)

Bent Bøgsted (DF) nfm. Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) René Christensen (DF) Pia Adelsteen (DF)

Joachim B. Olsen (LA) Charlotte Dyremose (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 101

Bilagsnr.	Titel
1	Lovudkast, fra beskæftigelsesministeren
2	Høringssvar, høringsnotat og ligestillingsvurdering, fra beskæftigelsesministeren
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Udkast til revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
7	Udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 101

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om frivilliges forsikringsmæssige dækning, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om den øgede risiko for fortrængning, når timetallet for ulønnet arbejde øges fra 4 til 15 timer, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvad ministeren vil gøre for at imødekomme høringssvarene fra LO og AK-Samvirke, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil bidrage til en opstramning af bekendtgørelse og vejledning vedr. arbejdet på pleje- og omsorgsområdet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ulønnet arbejde på arbejdspladser med lønnede ansatte omfattes af rimelighedskravet i andre love, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om rimelige forhold mellem ordinært ansatte og personer i ulønnet arbejde, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, at ulønnet arbejde på offentlige arbejdspladser ikke aftales mellem den enkelte ledige og den kommunale arbejdsplads, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

Et af udvalgets spørgsmål til beskæftigelsesministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og ministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Dansk Folkeparti.

Spørgsmål nr. 1:

»I forlængelse af 1. behandling af lovforslaget bedes ministeren redegøre for den frivilliges forsikringsmæssige dækning, hvis den frivillige eksempelvis går tur med en ældre person. Er det den frivilliges egen forsikring der dækker, er det fx den forening, der organiserer det frivillige arbejde eller det kommunen, der dækker? Er den frivillige både dækket for så vidt angår af egen skade og vedrørende et evt. ansvar? «

Endeligt svar:

Med dette lovforslag muliggør vi, at dagpenge-, efterløns- og fleksydelsesmodtagere i en toårig forsøgsperiode kan udføre frivilligt, ulønnet arbejde i frivillige organisationer, foreninger mv. i op til 15 timer om ugen, uden at det medfører fradrag i ydelsen.

Der er tale om udvidelse af den nuværende 4-timers begrænsning i lov om arbejdsløshedsforsikring mv. Denne udvidelse vedrører ikke spørgsmålet om arbejdsskadeforsikring, og lovforslaget ændrer således ikke på de nuværende regler på arbejdsskadeforsikringsområdet.

Under 1. behandling af lovforslaget blev der rejst en debat om forsikring af frivillige. Jeg har derfor bedt Arbejdsskadestyrelsen om kortfattet at oplyse om gældende regler for frivilliges forsikringsdækning. Arbejdsskadestyrelsen har oplyst følgende:

»Personer, der udfører frivilligt, ulønnet arbejde, er sikret efter lov om arbejdsskadesikring på lige fod med personer, der udfører lønnet arbejde. Dette følger af § 2 i arbejdsskadeforsikringsloven, som udtrykkeligt medtager ulønnet arbejde. Det er imidlertid en forudsætning, at der er tale om arbejde i lovens forstand. Det vil sige reelt arbejde i en arbejdsgivers tjeneste. Arbejdsgiveren kan være en virksomhed eller en forening.

Hvis man udfører en frivillig aktivitet – det vil sige opgaver, der ikke udbydes som lønarbejde – som for eksempel at være besøgsven og dermed besøge og gå tur med ældre medborgere, sådan som det er beskrevet i spørgsmålet, anses aktiviteten ikke for arbejde i arbejdsskadesikringslovens forstand. Hvis besøgsvennen kommer til skade under sådanne omstændigheder, vil skadens følger eventuelt kunne erstattes af besøgsvennens private ulykkesforsikring.

Hvis man udfører frivilligt arbejde – det vil sige opgaver, der kan udbydes som egentligt lønarbejde – som for eksempel det at være socialrådgiver på et krisecenter eller jurist i retshjælpen, anses arbejdsindsatsen for arbejde i arbejdsskadesikringslovens forstand.

Det er den arbejdsgiver, i hvis tjeneste arbejdet udføres, der skal foretage arbejdsskadeforsikringen. Arbejder man som frivillig for en frivillig organisation, der sender frivillige ud på arbejdspladser – fx et kommunalt plejehjem – skal man således forsikres af den frivillige organisation, ikke af kommunen.«

Jeg kan henholde mig til Arbejdsskadestyrelsens svar.

Jeg vil også gerne understrege, at lovforslaget alene vedrører frivilligt arbejde i frivillige organisationer og foreninger. Jeg er dog opmærksom på, at der pågår en generel debat om mulighederne for at forsikre de personer, der gør en frivillig indsats i kommunerne.

Det er regeringens holdning, at det er en relevant debat, der bestemt er grund til at se nærmere på. Økonomi- og Indenrigsministeriet og Beskæftigelsesministeriet vil på den baggrund undersøge problemstillingen nærmere.